

Tractaments Cognitivoconductuals en la Infància i l'Adolescència

Codi: 102537
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Esther Trepal Ancos

Correu electrònic: esther.trepal@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria Esther Trepal Ancos

Prerequisits

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura de Psicopatologia de la Infància i l'Adolescència.

Objectius

1. Adquirir els coneixements bàsics sobre el tractament cognitivoconductual dels principals trastorns i problemes de conducta en la infància i adolescència.
2. Estudiar les característiques específiques del procés d'intervenció terapèutica en la infància i la adolescència.
3. Analitzar els programes de tractament i les estratègies d'intervenció dels problemes de conducta i trastorns infantojuvenils més freqüents.
4. Conèixer les principals tècniques cognitivoconductuals aplicades en el tractament dels principals trastorns i problemes de conducta en la infància i adolescència, així com el seu grau d'evidència científica.
5. Potenciar la pràctica clínica en situació simulada.
6. Aprofundir en l'anàlisi de casos.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).
- Dominar les estratègies i les tècniques per involucrar en la intervenció les persones destinatàries.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

- Obtenir i organitzar informació rellevant per al servei sol·licitat.
- Planificar l'avaluació dels programes d'intervenció.
- Seleccionar i aplicar els mètodes i les tècniques recollits en el pla d'intervenció, d'acord amb els objectius establerts, en els contextos rellevants per al servei sol·licitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Aplicar habilitats de comunicació.
4. Aplicar tècniques d'avaluació.
5. Concretar el pla d'intervenció a partir de les hipòtesis i els objectius prèviament establerts.
6. Discriminar els mètodes i les tècniques basats en l'evidència disponibles per a un objectiu d'intervenció.
7. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
8. Formular els objectius del tractament en termes operatius.
9. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
10. Planificar l'avaluació posttractament.
11. Planificar l'avaluació que s'ha de dur a terme durant la intervenció.
12. Reconèixer com consensuar els objectius de tractament i les tècniques amb totes les parts implicades en el procés d'intervenció.
13. Reconèixer l'adequació d'una metodologia d'intervenció a un objectiu terapèutic.
14. Utilitzar adequadament el lèxic propi de la matèria.
15. Utilitzar tècniques de motivació per al canvi.
16. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

BLOC 1: INTRODUCCIÓ AL TRACTAMENT COGNITIVOCONDUCTUAL

TEMA 1: Aspectes característics del procés d'Intervenció cognitivoconductual en la Infància i l'Adolescència.

TEMA 2: Habilitats Terapèutiques.

BLOC 2: TRACTAMENT EN ELS TRASTORNS DEL NEURODESENVOLUPAMENT

TEMA 3: Tractament del Trastorn de l'Espectre del Autisme (TEA).

TEMA 4: Tractament del Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat (TDAH)

BLOC 3: TRASTORNS DEL COMPORTAMENT

TEMA 5: Tractament del Trastorn de Conducta (TC) i del Trastorn Negativista Desafiant (TND).

BLOC 4: TRASTORNS DE L'ESTAT D'ÀNIM I D'ANSIETAT

TEMA 6: Tractament del Trastorn Depressiu

TEMA 7: Tractament del Trastorn d'Ansietat Generalitzada i Ansietat per Separació

TEMA 8: Tractament Fòbies Específiques i Trastorn Obsessiu Compulsiu (TOC).

BLOC 5: TRASTORNS DE LA CONDUCTA ALIMENTARIA

TEMA 9: Tractament de l'Anorèxia Nerviosa i Bulímia

BLOC 6: ALTRES TRACTAMENTS PSICOLÒGICS AMB EVIDÈNCIA

TEMA 10: Protocol unificat pel tractament transdiagnòstic dels trastorns emocionals en infants i Teràpia Dialèctic Conductual en adolescents.

BLOC 7: TRASTORNS D'ELIMINACIÓ

TEMA 11: Tractament de l'Enuresi i Encopresi

Metodologia

LA PROGRAMACIÓ DOCENT DE L'ASSIGNATURA COMPRÈN 2 TIPUS D'ACTIVITATS:

ACTIVITATS DIRIGIDES:

1. CLASSES TEÒRIQUES:

- Exposició teòrica i participativa del tema corresponent
- Exemples pràctics i debat sobre casos
- Suport multimèdia

Mida dels grups: 1/1

2. PRÀCTIQUES CLÍNiques D'ASSISTÈNCIA OBLIGATÒRIA (6 sessions de 2h per grup):

- Entrevistes en situació simulada
- Anàlisi funcional de casos
- Planificació de la intervenció terapèutica individual: objectius i tècniques
- Exercici tipus test avaluable i role play final avaluable d'un dels casos treballats a les sessions pràctiques

Mida dels grups: seminaris en petit grup.

ACTIVITATS AUTÒNOMES:

- Lectura de textos: bibliografia obligatòria i recomanada.
- Resposta a les preguntes tipus test sobre un cas en format paper durant les pràctiques clíniques i preparació del role play final.
- Estudi dels continguts del programa.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	6, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Pràctiques clíniques	12	0,48	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories	8	0,32	2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Activitats	35,5	1,42	2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13

Estudi dels continguts del programa	45	1,8	2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Lectura textos	22,5	0,9	2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13

Avaluació

Estudiant avaluable:

Es consideraran estudiants avaluables tots els alumnes matriculats a l'assignatura que realitzin evidències d'avaluació amb un pes d'un 40% o més.

Assignatura superada

Requisits per superar l'assignatura:

- 1.) És necessari haver-se presentat a la EV1 i a la Ev2 per optar al càlcul de la qualificació mitjana ponderada de l'avaluació continuada i haver obtingut una nota superior a 3,5 en cadascuna d'elles. També és necessari haver realitzat un 80% dels exercicis pràctics de l'evidència 3 i de manera obligatòria el role play.
- 2.) La mitjana de totes les evidències (els dos exàmens i els 5 exercicis pràctics) ha de ser igual o superior a 5 punts.
- 3.) En cas de no assolir aquests requisits la nota màxima d'avaluació continuada que es pot obtenir és de 4,5 punts.

Criteri superació assignatura: $(E1 \times 0.30) + (E2 \times 0.30) + (E3 \times 0.40) \geq 5$.

Sistema de recuperació

Recuperació: pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat les evidències 1 o 2 i un 80% dels exercicis que conformen l'evidència 3, sent el role play obligatori, i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3.5 punts. L'examen de recuperació serà un examen tipus test de tot el temari de l'assignatura. Si es realitza la recuperació, la nota obtinguda es sumarà a la nota ponderada. La prova es puntuarà entre 0 i 2 punts. Cal aprovar aquest examen (obtenir mínim 1 punt) per tal que el seu valor sigui afegit a la nota final ponderada prèviament obtinguda a l'assignatura.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Pautes d'avaluació de la facultat:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev 1: Examen presencial tipus test que es realitzarà en el primer període avaluatiu. Individual.	30%	1,5	0,06	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16
Ev 2: Examen presencial tipus test que es realitzarà en el segon període avaluatiu. Individual.	30%	1,5	0,06	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16
Ev 3: Exercicis presencials individuals escrits tipus test realitzats al final de cadascuna de les sessions de les pràctiques clíniques i un role play final sobre un dels casos treballats	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

Friedberg, R. D., & Nakamura, B. J. (2020). ***Cognitive Behavioral Therapy in Youth: Tradition and Innovation***. New York: Springer

Comeche M.I y Vallejo M.A. (coord.) (2012)Manual de Terapia de Conducta en la Infancia. Madrid: Dykinson

- Tema 1: Moreno I. Características de la Intervención terapéutica en la infancia. Cap1, pp25-68.
- Tema 2: Moreno I. Características de la Intervención terapéutica en la infancia. Cap1, pp50-55
- Ezpeleta, L. La evaluación de los trastornos infantiles. Cap 3, pp.85-114.
- Tema 4: De Corral y Zúñiga. La hiperactividad infantil y juvenil. Cap.13,pp 559-593.
- Tema 5: Brioso, A. Trastornos del espectro del Autismo. Cap 14, pp 595- 629.
- Tema 6: Díaz-Sibaja, M.A. Trastornos del comportamiento perturbador: Trastorno negativista desafiante y trastorno disocial. Cap 12, pp 503-556.
- Tema 7: García- Vera, M y Sanz, J. Depresión. Cap 5, pp 197-240.
- Tema 8: Orgilés, Espada y Méndez. Terapia de conducta en los trastornos de ansiedad infantil. Cap 4, pp 151-193.
- Tema 9: Méndez, Orgilés y Espada. Terapia de conducta en los miedos y fobias infantiles. Cap 3, pp117-149.
- Orgilés, Espada y Méndez. Terapia de conducta en los trastornos de ansiedad infantil. Cap 4, pp 151-193. (TOC).
- Tema 10: Comeche,I. Trastornos de la Eliminación: enuresis y encopresis. Cap 8. Pp341-384.

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

Figura en l'índex de cadascundels temes del programa.

Programari

No cal programari específic.